

**Доклад за изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 – 2020 г.), за 2016 г.
Област Добрич**

През 2016 г. членовете на Областния съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси (Обл.ССЕИВ) продължават своята работа по изпълнение на заложените цели и задачи, заложи в Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 – 2020 г.) / Стратегията.

На вниманието на всички общински администрации, намиращи се на територията на област Добрич са изпратени указателни писма, свързани с приемането на Общинските планове за действие, за периода (2015 – 2020 г.).

Със Заповед на Областен управител на област Добрич е актуализиран състава на съвета, заповедта е публикувана на интернет страницата на Областна администрация – Добрич.

Не е възниквало искане за свикване на заседание, от членовете на съвета е изискана информация за темите, които да бъдат разгледани на предстоящи заседания.

В изпълнение на чл.15 от Правилника за устройството и дейността на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет (НССЕИВ, МС), и на основание утвърдената Областна стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, от кметовете на осемте общински администрации, намиращи се на територията на област Добрич е изискано представянето на годишни отчети, за периода 01.01.2015 – 31.12.2015 г.

В отговор на постъпилата информация, на вниманието на НССЕИВ, МС е представена информация за изпълнение на общинските планове за действие, както и доклад за изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 – 2020 г.), за 2015 г.

Информацията е публикувана на интернет страницата на Областна администрация – Добрич.

На вниманието на осемте общински администрации, намиращи се на територията на област Добрич се изпрати информация, чрез която бяха запознати за това, че през месец май - 2016 г. Министерският съвет прие Национален план за действие за периода 2015-2020 г. за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020). Оперативните цели на Плана са свързани с обхващане и задържане на децата и учениците от ромски произход в образователната система и осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда; осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми; подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; подобряване на жилищните условия, вкл. на прилежащата техническа инфраструктура; гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата; създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот и съхранение и развитие на ромската традиционна култура и творчество. На общините се представи и информация за това, че през месец май-2016 г. Правителството одобри и Програма за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2016-2018 г.) на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, който е звено към Министерството на образованието и науката.

Чрез осемте общински администрации и Регионален инспекторат по образованието – Добрич / Регионално управление на образованието-Добрич е разпространена информация за Ромският образователен фонд, относно открит конкурс за стипендианти, насочен към студенти от ромски произход.

Областна администрация - Добрич попълни информационна карта на заинтересовани страни, които биха могли да предоставят данни за създаване на Система за регулярно и системно информационно осигуряване, наблюдение, оценка и контрол на постиженията/неуспехите от провежданата Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.

През месец Юли 2016 г. от общинските администрации, намиращи се на територията на област Добрич се изиска представянето на писмен отчет за извършени дейности и предприети мерки по изпълнение на общинските планове за действие, в изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, за периода от 01.01.2016 г. до 30.06.2016 г. Предоставена им бе информация за стартирала конкурсна процедура 33.15 – 2016 г., публикувана на Интернет страницата на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.

През месец октомври 2016 г. в деловодството на Областна администрация - Добрич постъпи писмо от г-н Орлин Орлинов, представител на Институт „Отворено общество“ и Национален координатор за България на Стипендиантски програми на Ромския образователен фонд / Стипендиантски програми - Унгария, с което областният управител е уведомен, че във връзка с реализиране на проект „Подкрепа на ромски ученици за успешно завършване на средно образование“ (BU 222), финансиран от Ромски образователен фонд и Министерство на образованието и науката, Центърът за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) обявява конкурс за отпускане на стипендии за постигнати образователни резултати на ромски ученици, записани в гимназиалната степен на образование (9-10-11-12 клас) за учебната 2016/2017 г. С писмо, информацията се отправи към кметовете на осемте общински администрации.

През месец Ноември 2016 г. общините бяха уведомени за отправена Покана за набиране на концепции за приобщаване на уязвими групи по интегрирана процедура по ОП „Развитие на човешките ресурси“ и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, публикувана на Интернет страницата на Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет / НССЕИВ, МС.

В изпълнение на приоритетите на Стратегията, през 2016 г. са постигнати следните резултати:

Приоритет 1: Образование:

В началото на учебната 2015/2016 г. общият брой на учениците от I до XII клас в училищата от област Добрич е 17145. В края на учебната 2015/2016 година броят на учениците е 16416. Броят на заминалите в чужбина е 605, (за сравнение- през 2014/2015 учебна година заминалите в чужбина са 488, през 2013-2014 г. са 426), което е 3,52% от учениците. 112 отпадат от училище поради отсъствия и социални причини, което е 0,65% от учениците. В началото на учебната 2016-2017 година общият брой на учениците от I до XII клас в дневна форма на обучение е 16620. В сравнение с предходните години се наблюдава намаляване на броя на преждевременно напусналите училище поради социални причини или отсъствия. Повишава се броят на учениците, заминали в чужбина. Причините за преждевременно напускане на учениците от училище са комплексни и не са свързани само с училището като образователна институция. Факторите, определящи недостатъчната мотивация за учене, са ниския

социално-икономически статус и етнопсихологически нагласи у семействата по отношение на образованието на децата им.

Общият брой на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование и записани в подготвителна група в детските градини на територията на областта за настоящата учебна година е 2511, от които 1320 са 5-годишни и 1191- 6-годишни. Записаните в подготвителна група в училищата деца са общо 237, от които 95 деца са 5-годишни и 142 деца са 6-годишни.

Мерките, които училищата от област Добрич предприемат за превенция на отпадането на ученици от училище са следните:

- провеждане на срещи и консултации с родителите (общи и индивидуални);
- провеждане на консултации с изоставащи ученици по учебни предмети;
- посещения в домовете на ученици, застрашени от отпадане;
- сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане”- всеки месец се подава информация за учениците, допуснали над 5 неизвинени отсъствия;
- сътрудничество с отделите „Закрила на детето” и Комисиите за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни по общини;
- осигуряване на безплатно хранене на ученици от социално слаби семейства;
- осигуряване на безплатен транспорт за учениците от други населени места;
- провеждане на дарителски акции за подпомагане на учениците от социално слаби семейства с дрехи, обувки, ученически пособия и принадлежности, храна;
- включване на учениците, застрашени от отпадане в полуинтернатни групи;
- включване на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности, съобразно техните интереси;

Постигането на основната цел на българската образователна политика: Равен достъп до качествено образование за всяко дете, е възможно чрез интегриране на система от мерки, насочени, от една страна, към повишаване качеството на образователно-възпитателния процес, а от друга – към по-пълно обхващане на децата и учениците в задължителната предучилищна и училищна възраст в детските градини и в училищата.

Осигуряване на възможности за извънкласни и извънучилищни дейности.

Работа по проекти.

На територията на област Добрич в училищата са разкрити 227 групи с 3021 ученици за извънкласни дейности в областта на изкуствата и спорта. Организирант се изложби, концерти и състезания на общинско ниво. Поддържат се вече изградени групи с изяви на национално и международно ниво.

През м. октомври 2016 г. стартираха дейностите по **проект BG05M2OP001-2.004-0004** „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) по ОП „НОИР“. Конкретен бенифициент на безвъзмездната финансова помощ по процедурата за директно предоставяне „BG05M2OP001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) – фаза I“, по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 е Министерството на образованието и науката.

Всички общински и държавни училища от областта (70 бр.) са включени и работят по този проект.

Основна цел на проекта е създаване на условия за повишаване потенциала на учениците и на възможностите им за успешно завършване на средното образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище.

Специфични цели на проекта са:

1. Развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците в тематични области, които са извън включените в задължителната училищна подготовка;

2. Преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене;

3. Повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области;

4. Включване на по-голям брой ученици в извънкласни дейности посредством създаване на условия за провеждане на междуучилищни изяви и инициативи, при които ще се обединят образователните ресурси на повече училища;

5. Превръщане на училището в по-привлекателно място за учениците, с което да се намали преждевременното им напускане на образователната система, и изграждане на по-голяма увереност в собствените им сили, с което да се насърчи бъдещата им социална, професионална и личностна реализация;

6. Създаване на ефективни механизми за участие на общността и родителите/близките на учениците в дейностите на училищата, с което ще се подпомогне изборът на ефективен набор от извънкласни дейности по интереси и дейности за преодоляване на образователните дефицити на учениците;

7. Изграждане и прилагане на единен модел за обществен мониторинг на извънкласни дейности по интереси и на дейности за преодоляване на образователните дефицити на учениците, с което ще се осигури прозрачност на избора и провеждането им и разнообразие от възможности за развитие на способностите на учениците.

8. Прилагане в извънкласните дейности на електронни/мултимедийни/продукти за постигане на достъпно знание, устойчивост на интересите на учениците и мотивираща, позитивна среда.

В област Добрич, в проекта „Твоят час“ през настоящата учебна година участват, както следва:

- в извънкласни дейности за преодоляване на обучителни затруднения- 3046 ученици в 414 групи.

- в извънкласни дейности за занимания по интереси- 6246 ученици в 445 групи.

Проект „Всеки ученик ще бъде отличник“ на Център за междуетнически диалог и толерантност (ЦМЕДТ) „Амалипе“: В проекта са включени и работят 5 училища от област Добрич- ОУ „Добри Войников“- с. Победа, ОУ „Кл. Охридски“-с. Смолница, ОУ „Хр. Ботев“-с. Кардам, ОУ „В. Левски“- с. Хитово и СУ „Хр. Смирненски“-с. Крушари. Период на реализация- от 01.10.2016 г. до 30.07.2017 г.

Проектът е двугодишна програма, подкрепена от Тръст за социална алтернатива. Тръст за социална алтернатива(ТСА) е неправителствена организация, чиято мисия е да се прекъсне порочния кръг на бедността чрез насърчаване на възможности, които помагат на най-непривилегированите граждани на България да постигнат образователен и икономически успех. ТСА подкрепя програми, които със своите почтеност, потенциал за разрастване и прозрачност спомагат за подобряване благосъстоянието на най-бедните хора в България, със специален фокус върху ромите.

Проектът е насочен към превенция на отпадането от училище на ромските деца в задължителна за обучение възраст. Проектните дейности са насочени също така към разрешаване на проблема с големия брой отсъствия, ниския успех в училище, относително малкия процент роми, продължаващи своето образование в средни училища (гимназии) и завършващи средно образование, неучастието на ромски родители в училищния живот и в училищните структури на управление.

Проект „Училището като център в общността“ на Национална мрежа за децата (НМД)- участват 2 училища от областта- ОУ „Добри Войников“- с. Победа и СУ „Св. св. Кирил и Методий“-гр. Добрич. Целта на проекта е отваряне на училището към общността, въвличането ѝ в училищния живот чрез изграждане и затвърждаване на партньорски връзки, насочени към учениците и техните семейства. През настоящата учебна година проектът продължава във втората си фаза.

Проект „Бялата лястовица“ на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)- период на реализация-от 01.10.2015 г. до 30.06.2016 г. В проекта участват ОУ „Добри Войников“- с. Победа и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“-с. Дончево. Период на реализация-от 01.10.2015 г. до 30.06.2016 г.

Проектът е насочен към интеркултурната комуникация на учениците, родителите и учителите. Реализирани дейности: 1. Допълнителни занимания по български език; 2. Изобразително и приложно изкуство; 3. Роден език и краезнание; 4. Театрално изкуство;

Процедура BG05M20P001-3.002 „Образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и/или търсеци или получили международна закрила“ по ОП „НОИР“ на ЕСФ. Целите на процедурата за безвъзмездна финансова помощ са:

- подобряване на условията за равен достъп до училищно образование;
- засилване на мотивацията на ученици и родители за участие в образователния процес;
- повишаване на качеството на образованието в училищата, в които се обучават интегрирано ученици от различни етноси и/или деца, търсеци или получили международна закрила;
- допълнителни занимания с ученици, за които българският език не е майчин за компенсиране на пропуските при усвояване на учебния материал;
- взаимно опознаване на учениците от различни етноси и възпитаването им в дух на толерантност;
- създаване на условия за успешна социализация на учениците от етническите малцинства и/или от маргинализирани групи и от семейства, търсеци или получили международна закрила;
- включване на родителите в образователния процес;
- преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход.

Подписан договор по процедурата за проект на ПГТО „Дочо Михайлов“, гр. Тервел, партньори по проекта са Община Тервел и Училищното настоятелство към ПГТО. Период на реализация- от 13.10.2016 г. до 31.12.2018 г. Общата стойност на проекта е 137 762,63 лв. Целева група по проекта са 108 ученици и 20 родители.

Процедура BG05M20P001-3.001 „Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение“ по ОП „НОИР“ на ЕСФ.

Подписан договор по процедурата за проект „Детска академия за толерантност в община Добричка“ на община Добричка в партньорство с всички детски градини на територията на общината. Период на реализация- от 27.07.2016 г. до 27.10.2018 г. Общата стойност на проекта е 417 708 лв. Целева група по проекта са деца от 3 до 7 годишна възраст.

Целта на проекта е да бъдат създадени условия за подпомагане на децата от етническите малцинства и от маргинализирани обществени групи, от семейства, търсеци или получили международна закрила и изграждането им като пълноценни граждани и за успешната им професионална, социална и личностна реализация.

Мерките по проекта включват подобряване на условията за равен достъп до предучилищна подготовка и възпитание, както и допълнителни занимания с деца, за

които българският език не е майчин, за овладяване на официалния език преди постъпване в първи клас.

Приоритет 2: Здравеопазване

Приоритетна цел е преодоляване на негативните тенденции в здравето състояние на хората в неравностойно положение, осигуряване на равен достъп до здравни услуги и превантивни програми.

Във връзка с изпълнение на дейностите по Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства през 2016 г. от РЗИ – Добрич са реализирани:

- Здравно-образователни дейности сред ромската общност, насочени към работата с млади хора - лекции и обучения в училищата в област Добрич, в които преобладават ученици от ромска етническа общност:
  - 15 лекции и 9 обучения във връзка с профилактика на рисковите за здравето фактори по темите: „Превенция на тютюнопушенето”, „Превенция на злоупотребата с алкохол”, „Превенция на психоактивни вещества“, „Здравословно хранене” и „Физическа активност”, на 469 лица (ученици и педагози) от училищата на област Добрич, с раздадени 235 бр. здравно-образователни материали;
  - 5 лекции и 1 обучение на тема „Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции” на 141 лица (ученици и педагози) от учебни заведения в област Добрич, с раздадени 20 бр. здравно-образователни материали;
  - 2 беседи във връзка с ограничаване негативните форми на агресия в българското училище, на 27 ученика от учебно заведение в община Добрич на следните теми: „Превенция на агресивното поведение в училище. Модели за справяне с формите на агресия”; „Себепознание. Ценностна система”; „Умения за общуване – вербални и невербални”.
  - кампания по повод 17.11.2016 г. - Международен ден без тютюнев дим, в училищата на община Тервел и община Ген. Тошево;
  - 1 лекция на здравен медиатор от община Ген. Тошево по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г., с предоставени 160 бр. здравно-образователни материали.
- Масова проява - спортни състезания с участието на 105 ученика от ОУ „Панайот Волов” гр. Добрич, с цел провокиране на желание и интерес в учениците за участие в спортни дейности и мероприятия.
- В изпълнение на дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ 2016-2020 г., след приемането ѝ от Министерски съвет, в училища от областта, в които учат ученици от ромска етническа общност е организирана и проведена АНТИСПИН кампания по повод 01.12.2016 г. – Световен ден за борба със СПИН:
  - на 30.11.2016 г. в залата на РЗИ-Добрич е проведена организационно-методична дейност на медицинските специалисти от Детско и училищно здравеопазване в гр. Добрич, на която са раздадени 370 бр. здравно-образователни материали и 4408 бр. презервативи, във връзка с провеждането на инициативите за 1 декември;
  - през целия месец декември са провеждани обучения на тема „Превенция на ХИВ/СПИН” в училищата на област Добрич, с предоставени 90 бр. здравно-образователни материали и 220 бр. презервативи на учениците;
  - проведени са 4 масови прояви в общините Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Тервел, с обхванати 510 ученика. Раздадени са 180 бр. здравно-образователни материали и 582 бр. презервативи.

- През периода м. март – м. май 2016 г. РЗИ-Добрич участва в провеждането на третото национално проучване за оценка разпространението на свръхтегло и затлъстяване и факторите на семейна и училищна среда при деца в първи клас, на възраст 7 години, в рамките на „Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при децата“. Проучването е организирано от Министерство на здравеопазването и Националният център по обществено здраве и анализи, гр. София и се финансира от Световната здравна организация. В област Добрич са изследвани 118 деца от 9 учебни заведения от общините Добрич, Балчик, Каварна и Крушари. Извършени са антропометрични измервания (ръст, тегло, обиколка на талия и ханш) на деца, на възраст 7 години в същите училища от областта, участвали в първото проучване през 2008 г. и второто проучване през 2013 г. Сред учениците, участвали в проучването има и такива от ромската етническа общност. Попълнените анкетни карти са изпратени в НЦОЗА, гр. София, за базата данни, необходими при формирането на национална и европейска хранителна политика.
  - През 2016 г. е оказана общо 9 бр. методична дейност при организиране и провеждане на мероприятията - на 19 лица (медицински специалисти, педагози, психолог, здравен медиатор) от различни институции в област Добрич, във връзка с провеждането на кампании и др. инициативи сред ромската етническа общност.
6. Дейности по противоепидемичен контрол:
- Поддържане на база данни за новородените относно проследяване избора на личен лекар;
  - Издирване на децата без ОПЛ и картотекирането им;
  - Епидемиологични проучвания при регистрирани остри заразни болести (ОЗБ) и здравно-просветна дейност.

През 2016 г. продължиха усилията на служителите от отдел „ПЕК“ за издирване и уточняване на децата без избран общопрактикуващ лекар (ОПЛ), като за целта се използва информация предоставена ни от родилните отделения на лечебните заведения по общини ежемесечно и актуализирана пациентска листа от РЗОК.

Данните от АГО се съпоставят с актуализираната пациентска листа от РЗОК, проверка се прави и в НЗОК онлайн. За 2016 г. са обработени данните за 1310 новородени деца (включително и в уязвимо социално положение). Ако детето е без данни за личен лекар се изготвят списъци на децата с трите имена, дата на раждане или ЕГН, точен адрес, трите имена на майката и нейното ЕГН. Изготвените списъци се предават на инспекторите по райони за уточняване, децата без личен лекар се картотекират в журнал и при необходимост се изпращат писма до родителите, като се акцентира върху задължителния характер на имунизациите, залегнали в имунизационния календар на страната.

При текущите и тематични проверки по имунопрофилактика на ОПЛ и през 2016 г. се акцентира насочено върху имунизационния статус на децата от етническите малцинства, като при констатиран незадоволителен обхват се търсят причините за това и се предприемат мерки за отстраняването им. През четвърто тримесечие е проведена тематична провекта „Контрол на медицинските специалисти по обхвата на подлежащите контингенти с цел повишаване на имунизационния обхват - обхващане на неимунизирани деца на 16-месечна възраст, подлежащи на задължителна реимунизация с петкомпонентна ваксина и на 6-годишна възраст, подлежащи на задължителна реимунизация с четириккомпонентна ваксина през 2014 г. и 2015 г.“ Обобщението е изпратено в МЗ. Във връзка с незадоволителни резултати и сравнително нисък имунизационен обхват (и поради миграция на подлежащите контингенти) е издадено предписание до ОПЛ за обхващане на неимунизирани деца до 5 годишна възраст, подлежащи на задължителна реимунизация с петкомпонентна

ваксина и на 6-годишна възраст (родени в периода 2008 г. – 2010 г.), подлежащи на задължителна реимунизация с четирикомпонентна ваксина.

По време на епидемиологичните проучвания на остри заразни болести (ОЗБ) при болни от етническите малцинства на родителите се разяснява естеството на съответното заболяване, начините за предпазване от него, необходимите мерки по отношение на контактните лица за да се прекъсне разпространението на инфекцията. В епидемичното огнище се оказва методична помощ относно необходимостта от избор на личен лекар и от имунизации при ваксинопредотвратими инфекции. При затруднения се работи съвместно със здравните медиатори за откриване и насочване на контактните на ОЗБ за изследвания.

Във връзка с подписан и утвърден Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца в риск от ХИВ, хепатит С, хепатит В и сексуално предавани инфекции и писма на ДСП - Добрич и ДСП - Каварна през 2015 г. са определени двама служители от Дирекция „Надзор на заразните болести“ за участие в мултидисциплинарен екип. За настоящата година също е определен служител от дирекцията за участие в мултидисциплинарни екипи по действащи координационни механизми.

През 2017 г. РЗИ – Добрич ще продължи да реализира различни инициативи, насочени към лицата от ромската етническа общност в няколко направления:

- Работа с млади хора – лекции и обучения за нежелана и ранна бременност, контрацепция, превенция на ХИВ/СПИН и СПИ, превенция на зависимости и профилактика на рисковите фактори за появата на хронични незаразни заболявания – тютюнопушене, нездравословно хранене, ниска двигателна активност и злоупотреба с алкохол;
- Работа с граждани – лекции и беседи относно здравословния начин на живот, рискови фактори и профилактика на социално-значимите хронични неинфекциозни заболявания;
- Организиране и провеждане на кампании по Национални и Регионални програми, във връзка с отбелязването на Световни и Международни здравни дни.

Приоритет 3: Жилищни условия

Особено наболял и остър е проблемът с липсата на нормални жилищно-битови условия на живот на уязвимите етнически групи, най-вече роми.

Установена е трайна бедност сред ромската общност и влошаващи се условия на живот. Забелязва се устойчива тенденция за нарастващо различие между условията на живот в ромските групи и условията, при които живее мнозинството от останалото население.

В община Шабла, област Добрич в 13 къщи общинска собственост са настанени 17 домакинства с 61 лица от ромски произход.

За нуждите на социално слаби семейства, в това число и от ромски произход са определени за застрояване два терена за изграждане еднофамилни жилищни сгради. Единия е в с. Дуранкулак с площ от 2014 кв.м, а другият е в гр. Шабла с площ от 18412 кв.м. Капацитета на застрояване съответно е в с.Дуранкулак да се изградят 4 еднофамилни жилища от които единият УПИ е с издадено разрешение за строеж.

В гр.Шабла 38 УПИ са отредени за изграждане на еднофамилни жилища на социално слаби семейства в кв. „Свобода“. От които две УПИ са в процедура за издаване разрешение на строеж за еднофамилни жилища.

Терените са урегулирани и са включени в Интегрирания план за градско възстановяване и развитие като зона за въздействие със социален характер.

С отдела за “Европейски проекти и Икономическо развитие” в община Шабла се търсят възможности за кандидатстване с проекти по програми финансирани от ЕС

По голяма част от ромското население на община Каварна, област Добрич обитава квартал „Хаджи Димитър” в Каварна. Там жилищата на ромите са сравнително благоустроени, притежават стандартните елементи – електричество, вода, газификация и канализация, с красиви и спретнати, добре измазани и подредени домове. Освен в града роми живеят и по селата на общината, където стандартът на жилищата е значително по-нисък, тъй като сградният фонд е по-стар.

Улиците са асфалтирани, изградена е нова канализация и водопроводи. Има изградена система за сметопочистване в квартала.

С Решение №32/26.02.2010 г. на Общински съвет Каварна, е одобрен и действащ регулационен план, според който са предвидени свободни парцели за строителство на жилищни сгради, като голяма част от тях са предоставени на граждани с отстъпено право на строеж.

Миграционните процеси също оказват влияние върху жилищната политика.

Голяма част от безработните граждани от общината, което включва значителна част от ромското население работят в чужбина, и инвестират средствата си в изграждането на жилища в Каварна. Има разбира се и такива в лошо социално положение. На територията на града има апартаменти находящи се в различни жилищни блокове, намиращи се в общежитието на бившата Фабрика „Георги Сотиров” и в преустроената двуетажна административна сграда (сега общежитие) в гр. Каварна, ул.„Нефтяник” № 5, в която са настанени 10 ромски семейства. Веднъж настанени, семействата не предприемат мерки да се сдобият със собствено жилище или да подобрят условията си на живот. Към момента повечето наематели на общинските жилища от ромски произход са с нередовни и много ниски доходи, което е голям проблем за събирането на дължимите наеми и такси.

В община Балчик продължиха дейностите по подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежа на кварталите в града и селата, обитавани от компактно население на етнически малцинства. През 2016 г. за благоустройство, реконструкция, рехабилитация на общинска пътна и улична мрежа и междублокови пространства са отчетени 569 666 лева, за рехабилитация на водопроводна и канализационна мрежа в с. Оброчище – 20 160 лева. Обновени са детските площадки в Сенокос, Стражица, Гурково и др.

Приоритет 4: Заетост

Програмите и проектите по ОП„Развитие на човешките ресурси” за заетост насочени към неравнопоставените на пазара на труда групи, в частност – ромите, са една от алтернативите за работа и осигуряване на доходи чрез полагане на труд, възвръщане на трудовите навици и социална интеграция.

Като причина за изключително слабия интерес на лицата от ромски произход към предприемачество и стартиране на собствен бизнес през 2016 г. могат да се посочат неблагоприятните икономически условия, липсата на собствени средства, както и недостатъчната им мотивация и инициативност въпреки проведените информационни срещи.

Периодичните анализи на заетостта в общините показват, че продължава да е голям дялът на нерегистрираните безработни роми. Остава висок процента и на ниско образованите сред ромската общност, което затруднява намирането и наемането им на работа, и затруднява включването им в обществения живот.

Приоритет 5: Върховенство на закона и недискриминация

Служителите на реда отговарят за съблюдаването на обществения ред и правата на всички граждани на територията на област Добрич, независимо от техния пол и етнически произход. Непрекъснато се повишава ефективността на полицейските

служители за работа с етническите общности в мултиетническа среда. Полицейските служители непрекъснато повишават своите знания, умения и компетентности. Работи се по разработване на работни карти по конкретни проблеми на етносите. В тези карти се ангажират и неправителствени организации и органите на местната власт, като целта е да се търсят начини за разрешаването на проблема на принципа на партньорството. По време на обученията се набляга на превенцията на проблемите сред етносите: трафика на хора, проституцията, противодействието на кражбата на цветни метали, малолетните и непълнолетни с противообществени прояви и др.

Приоритет 6: Култура и медии

Общините възприемат отвореността и културното разнообразие като ценност, като ресурс за развитие, като възможност за обществено израстване и обогатяване. Един от приоритетите в културната политика е интегрирането на ромите, което кореспондира с идеите на модерното общество за приемането на другия.

Водени от този принцип, общините от област Добрич осигуряват равен достъп до култура, работят за постигане на устойчивост в резултатите на интеграцията на ромите чрез формите на изкуството и културата, съдействат за съхраняването, развитието и популяризирането на специфичната ромска етнокултура, възпитават у децата и младите хора взаимно уважение, толерантност и зачитане правата на всеки човек.

Информацията е изготвена въз основа на представени сведения от общински администрации, намиращи се на територията на област Добрич, неразделна част към доклада.

Изготвил: .....
(К.Асан, главен експерт в дирекция АКРРДС)